

TAFSEER – SURAH AL-FATIHA
[DEL 4]

Dato, 18.08.17

Vi fortsetter vår tafseer av surah al-Fatiha: vers 4, ... wa iyyaqanastaeen (... og deg alene søker vi hjelp fra). Betydning av dette mistolkes ofte, de som mistolker mener det at det står *Allah alene*, og derfor kan vi ikke søke hjelp gjennom noen andre enn kun Allah alene. De går videre og kaller det å søke hjelp gjennom andre som å være *shirk*.

Alle lærde av *Able-Sunna Wal Jamaat* (umma i flertall) er enige i det at det til syvende og sist er Allah alene vi søker all hjelp fra. Men de sier at dette ikke betyr at man ikke kan søke hjelp gjennom f.eks en profet. Det er fordi vi har intensjon om at det gjennom en profet, så vil vi få Allahs tilfredshet og dermed også hjelpen fra Allah, når vi bruker en profet som et medium – som f.eks. når en ambassadør representerer statministeren eller kongen – se på profeten som en ambassadør til, Allah som Kongen eller Statministeren, i den forstand.

Så påstanden i første avsnitt øverst er feil og kan motbevises kort slik; Ifølge arabisk lingvistik gjelder det at når det kommer en vokal *vow* (و) mellom to ord, så betyr det at de to ordenes mening er nogenlunde forskjellig. Vi ser at *vow* ikke er brukt for ordene eller attributtene til Allah når *surah al-fatihah* begynner som følger: *Alhamdolillahi* (ikke brukt *vow* foran) *Rabbilalameen* (ikke brukt *vow* foran), *Arrahma* (heller ikke brukt *vow* foran), *Nirrahim* (ei heller brukt *vow* foran), *Maliki youmiddin* (ikke brukt *vow* foran), *iyyaqanabudu* (ikke brukt *vow* foran), *WA iyyakanastaeen* (det er brukt *vow* foran). Som vi ser så er det blitt brukt *vow* om alle attributtene som gjelder eksklusivt for Allah alene, bortsett fra den siste, ... *iyyakanastaeen* (... av Deg [Allah] alene søker vi hjelp), men denne attributten eller ordet har en *vow* foran seg, hvorfor er denne *vow* plassert først her? Hvorfor plasserte ikke Allah en *vow* mellom de andre av attributtene til Allah, sånn som, Han kunne vel ha skrevet: *Alhamdolillahi wa rabbil alameen*, *Arrahma wa Nirraheem*, *wa Maliki youmiddin*, *wa iyyaqanabudu*, men Allah gjorde det *ikke*. Så hva betyr det? Jo, det er fordi Allah lager denne indikasjonen for å påpeke at alle attributtene før denne, er spesielt reservert for Meg, mens det å søke hjelp, innebærer at Jeg som Skaperen kan gi hjelp gjennom hvem enn Jeg vil – men det betyr ikke det at Jeg ikke kan gi hjelp uavhengig av noen andre.

Tilbedelses attributten (*iyyaqanabudu*) og *Dommeren av dommedagen*-attributten (*Maliki youmiddin*), *den mest Barmhjertige* (*Arrahman*) og *den mest Nåderike* (*Nirrahim*), er alle Allahs *attributter* alene. *Tilbedelses* attributten og *Herredømmet* over dommedagen-attributten gjelder definitivt for ingen andre utenom Allah alene, men de andre (*den mest barmhjertige* [*arrahman*] eller *den mest nåderike* [*arrahim*] eller *lovprisnings* attributten (*hamd*), kan brukes om skapningene også men da med den betingelsen at egenskapen er begrenset, siden en skapning er begrenset. Men når vi bruker disse samme om Allah, da bruker vi dem som uendelige Enerådende Egenskaper, ubegrensede Enerådende Egenskaper – Egenskaper som verken har en begynnelse eller en slutt. F.eks. disse sistnevnte kan sies å være en egenskap til den hellige Profeten ﷺ, men da refererer vi til en skapning og ikke Selve Skaperen, Allah ﷻ, og dermed vil det være en begrenset egenskap sammenlignet med Allahs uendelige Egenskap av det samme. Derfor blir det ikke *shirk*. Kort sagt: Allah er *Skaperen*, dermed er alle Hans Egenskaper uendelige, mens egenskapene til en skapning, er endelige, fordi det er en skapning, og en skapning er alltid en begrenset *entitet* – den har sine grenser.

Profetens følgesvennene ﷺ spurte ikke direkte Allah ﷻ om å få vann, de henvendte seg til Profeten ﷺ, som følger:

... قَالُوا: لَيْسَ عِنْدَنَا مَاءٌ نَتَوَضَّأُ وَلَا نَشْرَبُ إِلَّا مَا بَيْنَ يَدَيْكَ. فَوَضَّعَ يَدَهُ فِي الرَّحْوَةِ، فَجَعَلَ السَّاءُ يُتَوَرَّئِينَ أَصَابِعِهِ كَأَمْثَالِ الْعُيُونِ، فَفَرَسْنَا وَتَوَضَّأْنَا. قُلْتُ: كَمْ كُنْتُمْ؟ قَالَ: لَوْ كُنَّا مِائَةَ أَلْفٍ لَكُنَّا. كُنَّا حَسْرَةَ مِائَةٍ.

... (Følgesvennene ﷺ) sa: «Å, Allahs Sendebud ﷺ, vi har ikke noe vann til å utføre den mindre rituelle renselsen med, ei heller til å drikke, unntatt av det som ligger ved deg!» (Da han ﷺ hørte dette) satte han ﷺ hånden sin nedi feltflasken. Vannet begynte å strømme ut fra mellom fingrene hans som en kilde, så vi drakk (og slukket vår tørst) og utførte også den mindre rituelle renselsen (med det). Jeg spurte: «Hvor mange var dere?» Han svarte: «Hadde det vært hundre tusen av oss, ville det vært nok for oss, men vi var bare femten hundre.»¹

¹ al-Bukhārī i al-Ṣaḥīḥ: Bok: al-Manāqib [Dyder], kapittel: «Kjennetegn av profetskapet i islam», 3/1310 §3383.